

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

COMITE INTERACADEMIQUE DE BALKANOLOGIE
DU CONSEIL DES ACADEMIES DES SCIENCES ET DES ARTS
DE LA R.S.F.Y.

INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XI

BELGRADE 1980.

метни регистар. Сваки том *Библиографије* праћен је додатком који садржи студије и чланке или приказе монографија и расправа о балканским проблемима преведеним на грчки. Одабирају се радови научника са Балкана, из Европе или Америке који пружају решење или указују на пут ка осветљењу неког балканског питања. Нажалост, одабрани текстови могу бити од користи познаваоцима грчког језика тек понекад ширем кругу када су праћени резимеима на енглеском језику.

Од радова наших научника приказани су: *Београд и Србија у документима архиве Земунског магистрата од 1739. до 1804.*, Танасија Илића (том III), *Питање Македонске православне цркве у Југославији*, Бока Слијепчевића (том III), *Грчке клефтске — хајдучке народне песме*, Миодрага Стојановића (том IV), *Историја Београда* (том IV), *Цинцари у Велесу*, Мил. С. Филиповића (том V).

У додатку петог тома највише су заступљени прилози из области историје: Б. Кондис, *Улога Албанског савеза у Призрену у одређивању епирске границе*, К. Вакалопулос, *Непознати извори о судбини 162 Грка после револуције у Валахи и у Молдавини*, К. В., *Но-*

ви историјски докази о боравку Јаниса Караћа у Пизи, К. В., *Грчка армија и поморске снаге 1834. године*, В. К., *Два необјављена писма Елефтерија Венизелуса*, Г. Л. Агш, *Руски систем „покровитељства“ и неке социјално-економске и политичке последице насељавања на Балкан током XVIII и почетком XIX века*, Г. Л. Агш, *Каподистрија и грчки ослободилачки покрет*, S. Sebecioglu, *Борба Турака за живот у западној Тракији*, N. Taškovski, *Увод у „Погледе на блиско и далеко“*, Антимакедонска кампања у Бугарској.

Из области економије: Теанос Циоваридос, *Економски проблеми општине Касторгија и суочавање са њима*, А. Каратанаси, *Тесалски трговац Христифор Емануил Салонски или Моско и његов тестамент*, А. К., *Два последња трговачка друштва у Брасову и у Сибиу*.

Из области етнографије: К. К. Папулидис, *Тракија како ју је видео један Грк настањен у Малој Азији*, Мил. С. Филиповић, *Цинцари у Велесу*, Стелиан Брезеану, *Насељавање влашког становиштва на Балкан*.

Из историје цркве: К. К. Папулидис, *Хришћански рукописи у библиотеци „Лењин“ у Москви*.

Јованка Борђевић

ZEITSCHRIFT FÜR BALKANOLOGIE Jahrgang XII—XIV, München 1976—78.

Своју углавном лингвистичку оријентацију у балканологији верно потврђују и нови бројеви минхенског часописа *Zeitschrift für Balkanologie*, који је успео да окупи научнике авангарднијег (и добродошлог) усмерења у науци о Балкану.

Балканска лингвистика никад није била једногласно прихваћена као посебна грана лингвистике, и у личностима великих научника она је имала своје противнике (код нас је то био А. Белић). Њену несавршеност Клаус Штајнке у чланку *Размишљања о теоријском заснивању балканске лингвистике* (Überlegungen zur theoretischen

Grundlegung der Balkanlinguistik, Z. f. B. XII) види, пре свега, у недовољној општој методолошкој изграђености, а у критичи која јој је упућена види већ сасвим извесну традицију. Не сматрајући питање методолошке утемељености балканске лингвистике маргиналним нити истраживање балканизама предметом у коме се истражује лингвистичка балканистика, Клаус Штајнке види будућност ове дисциплине у методологијама постсировске експанзије науке о језику, пре свега у социјаллингвистици.

Будућности балканологије био је посвећен и симпозијум *Немач-*

ког истраживачког друштва, који је одржан у Берлину од 17. до 19. октобра 1975. године и о коме нас у дванаестом броју овог часописа обавештава Михаел Фриче. Овај симпозијум је упечатљиво дао преглед резултата истраживања југоисточне Европе али, што је још важније, подстакао је на размишљања о једној јединственој методици, која би могла да служи као модел за интердисциплинарно истраживање и која би балканологији продужила право на егзистенцију.

Остали прилози: *Прилог истраживању сеоског намештаја у Румунији* (Nicolae Dunăre), *Облици кућа у југословенској Македонији* (Willi J. Eggeling), *Социјална терминологија у Бугарској 1850 — 1944* (Peter Hill), *Стилистички статус новогрчких елемената у румунском* (Kostas Kazazis), *Новогрчко λογάρι и албанско lutak* (Demetrios Moutsos), *О два гркорумунска текста из XVIII века* (Жарко Муљачић), *Неки паралелизми у новелама Царагилеса* (Rupprecht Roch), *Језик и политика на Балкану у наше доба: Албанија, Југославија и Грчка* (Stavro Skendi). Ту су и прикази књига и некролог Е. Георгијеве бугарском лингвисти Љубомиру Димитрову Андрејчину.

Тринаести број за 1977. годину, чији је обим знатно повећан, између осталих, доноси два прилога Норберта Борцеког: *Лексичко-семантички односи између »Weise« и »art« у балканским језицима* (са посебним освртом на албански) и *Морфологија албанског глагола*, затим *Књижевно дело билингвалног песника Григора Прличева* Доротеје Кадах, Норберта

Рајтера *Индоевропско отбно*, два некролога (бугарском професору Кирилу Мирчеву и утицајном солунском лингвисти Н. П. Андриотису), а међу приказима књига налази се двадесет страна Ивана Галабова посвећених Шалеровој књизи *Балкански језици* (H. W. Schaller, *Die Balkansprachen*) и приказ Андриотисовог *Лексикона архаизама у новогрчким дијалектима, који је приредио* Н. Ј. Сасе (Andriotis, N., *Lexikon der Archaismen in neugriechischen Sprache*).

Нарастање и отварање часописа према другим областима балканологије постаје очигледно у броју XIV за 1978. годину, у коме су се, поред лингвистичких прилога, нашли и књижевни и фолклористички радови. Након некролога које је Клаус-Детлев Гротузен написао професору Францу Мајеру и хајделбершком професору Владимиру Милојчићу, издвојили бисмо прилоге *Ритуална смрт као поетски мотив* (Gerhard Emrich), затим, *Резултати новијег истраживања бугарских дијалеката у светлу балканологије* (Maxim Sl. Mladenov — Klaus Steinke), *Синтетизам — Аналитизам* (Norbert Reiter), *Друштво Мађарске и Србије на прекретници столећа у огледалу књижевности* (Gabriella Schubert), *Латинско наслеђе у албанском и старије боравиште Албанаца* (Wolfgang Zeitler) и веома занимљив прилог Mihaela Gričea *Проблеми у настави контрастивне граматике за гастарбајтере*, прилог у коме не видимо само актуализацију и проширење балканске лингвистике већ и могућност где би она могла дати општије резултате у науци о језику.

Мирослав Вукелић

MÜNCHNER ZEITSCHRIFT FÜR BALKANKUNDE
1 Band (1978) 257 стр.

Балканско полуострво не изу-
чава се само као географски по-
јам већ и као историјска целина,
са многим заједничким особина-
ма и великим међусобним разли-
кама. Етнички гледано, то је прос-

тор на коме живи прави конгло-
мерат народа. Ова област је и ра-
није привлачила пажњу научника,
било као *илирско* подручје, ев-
ропска Турска или, просто рече-
но, југоисточна Европа. Сви се